

SBB Advies Werkwijze kleine en unieke opleidingen

16 november 2016

Inleiding

Kleinschalige beroepen en hun kleine unieke opleidingen zijn kwetsbaar. Het gevaar dreigt van het verdwijnen van deze beroepsgroepen in Nederland als opleidingen niet duurzaam zijn belegd. In het SBB-advies 'kleine en unieke opleidingen', dat aan het ministerie van OCW is uitgebracht in december 2014, zet SBB in op het inrichten van voorzieningen, die faciliterend zijn voor het voortbestaan van kleine en unieke opleidingen. In het advies stonden de volgende acties benoemd:

- a. Inrichting sectorkamer 8: Specialistische ambachten en kleine beroepen >> nu sectorkamer Specialistisch vakmanschap;
- b. Inrichting (advies)commissie >> nu de Commissie Macrodoelmatigheid (Leijnse) van OCW
- c. Instellen van een loket- en expertisepunt voor de kleine en unieke opleidingen >> nu Meld- en expertisepunt specialistisch vakmanschap binnen SBB;
- d. Ontwikkelen werkwijze binnen SBB om afspraken te maken over kleine en unieke opleidingen

Sinds 1 april jl. heeft SBB een 'Meld- en expertisepunt specialistisch vakmanschap' (c.) en biedt daarmee ondersteuning in het zoeken en vinden van onderwijsoplossingen en het monitoren van de ontwikkelingen rond deze beroepen. Daarmee staan we nu voor de vraag: hoe zorgen onderwijs en bedrijfsleven binnen SBB voor het behoud van de kleine en unieke opleidingen, met hulp van het meldpunt? Op welke manier kunnen oplossingen - bijvoorbeeld in de vorm van een duurzaam opleidingsarrangement - gezamenlijk gevonden én bekrachtigd worden?

In deze notitie is een voorstel opgenomen voor een werkwijze (d.), waarin naast een rol voor de overige sectorkamers en de thema-adviescommissie Doelmatigheid een bijzondere rol is opgenomen voor de sectorkamer Specialistisch vakmanschap.

Een melding, en dan?

Bij een melding bij het Meld- en expertisepunt van een probleemeigenaar (onderwijs en/of bedrijfsleven) wordt volgens de beslisboom de casus beoordeeld, deze bestaat uit een vijftal beslissingscriteria (zie bijlage b). Op basis hiervan wordt beschouwd of de melding binnen de inhoudelijke scope valt - of het gaat om een bedreigde uniek beroep/opleiding - en het Meld- en expertisepunt een plek kan bieden om haar expertise in te zetten teneinde tot een duurzaam opleidingsarrangement te komen.

De melding wordt met een analyse en specifieke vraag van het Meld- en expertisepunt voorgelegd bij de desbetreffende sectorkamer waar het beroep toe behoort. Dat kan ertoe leiden dat de sectorkamer de problematiek zelf ter hand neemt (zonder ondersteuning van het Meld- en expertisepunt) of dat er een tijdelijke overdracht aan de sectorkamer Specialistisch Vakmanschap plaatsvindt, waarbij extra capaciteit en expertise van het Meld- en expertisepunt en de aandacht/monitoring van de sectorkamer Specialistisch vakmanschap in wordt gezet. Het krijgt dan de vorm van een tijdelijke werkplaats waar de melding behandeld wordt (een zgn. 'pitstop'). Als de desbetreffende sectorkamer en de sectorkamer specialistisch vakmanschap tegenstrijdige adviezen uitbrengen dan fungeert het bestuur als escalatie.

Het Meld- en expertisepunt monitort alle meldingen halfjaarlijks.

In deze notitie wordt de werkwijze verder toegelicht.

Inzet Meld- en expertisepunt

In de inzet van het Meld- en expertisepunt specialistisch vakmanschap zijn drie fases te herkennen. Hierbij maakt zij gebruik van haar instrumenten.

<i>Fase:</i>	<i>Instrument:</i>
1. Analyse & advies	>> Beslisboom (zie bijlage a: de beslissingscriteria)
2. Bouwen	>> Oplossingsmodel klein uniek
3. Monitoren	>> Op basis van signalen

Bij een melding bereidt het Meld- en expertisepunt een analyse & advies voor over de geschetste problematiek van de casus die ter advisering wordt voorgelegd aan de desbetreffende sectorkamer.

Voor extra ondersteuning, aandacht en expertise naar oplossingen vanuit het Meld- en expertisepunt samen met de betrokken partijen wordt vervolgens de casus belegd bij een *tijdelijke werkplaats van de sectorkamer Specialistisch vakmanschap* (een zgn. 'pitstop'). Deze werkplaats is een flexibel 'marktsegment klein en uniek', behorend bij de sectorkamer Specialistisch vakmanschap. De verbinding met de desbetreffende sectorkamer gaat daarbij niet verloren. Het kan ook zo zijn dat een sectorkamer zelf tot een oplossing komt, zonder verdere inzet van het meld- en expertisepunt. De sectorkamer Specialistisch vakmanschap wordt daarvan op de hoogte gebracht.

Flexibel marktsegment klein en uniek

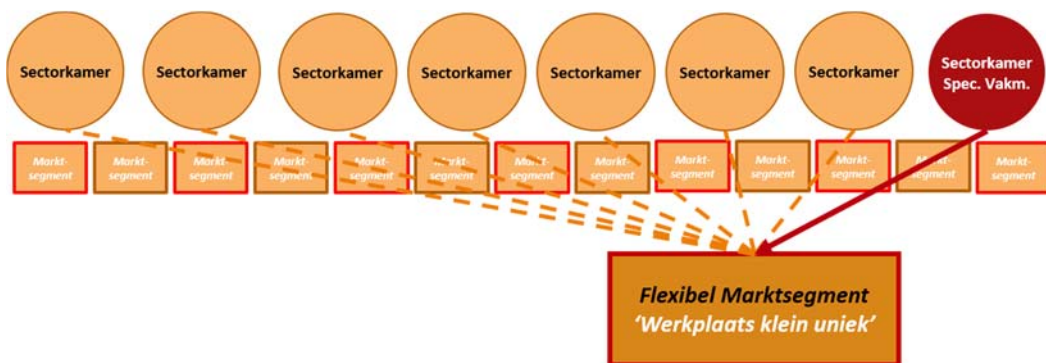
Met de inrichting van een flexibel marktsegment onder de sectorkamer Specialistisch vakmanschap wordt speciale aandacht en expertise in de praktijk gebracht. Het marktsegment geeft uiteindelijk advies over oplossingen rond de melding aan de sectorkamer Specialistisch vakmanschap. Het is een tijdelijke 'pitstop' voor de melding waar het Meld- en expertisepunt alle instrumenten vanuit haar oplossingsmodel inzet om te komen tot een duurzaam opleidingsarrangement. In een afspraken document wordt dit aangeboden aan de sectorkamer Specialistisch vakmanschap.

In het flexibele marktsegment nemen - per casus - plaats:

- Vertegenwoordiger van sectorkamer Specialistisch vakmanschap (voordracht)
- Vertegenwoordiger van/namens sectorkamer betreffende casus (voordracht)
- Vertegenwoordiger vanuit onderwijs betreffende casus (meerderen)
- Vertegenwoordiger vanuit bedrijfsleven betreffende casus (meerderen)

De leden van het marktsegment worden benoemd door de betrokken sectorkamer(s). Het marktsegment wordt gefaciliteerd door bureau SBB met advisering en ondersteuning vanuit het Meld- en expertisepunt. Het kan zijn dat er meerdere casussen tegelijk actueel zijn, dan kunnen er ook bijvoorbeeld meerdere 'werkplaatsen' worden vormgegeven.

De plek van het marktsegment klein en uniek binnen SBB wordt als volgt uitgebeeld:

Het marktsegment blijft - zie stippellijnen - verbinding houden met de overige desbetreffende sectorkamer waar het beroep aan raakt.

Het marktsegment is in principe een marktsegment zoals alle anderen. Het is georganiseerd volgens het management-instrument: [Special Interest Group](#) (community), en werkt dan ook flexibel: qua bemensing, qua timing, qua agendering en qua vorm (fysiek/digitaal).

Een bijeenkomst wordt belegd per thema c.q. per concrete casus (meldingen Meld- en expertisepunt) over bestaande en over nieuwe beroepen/opleidingen. Te denken valt aan actuele meldingen over de Vormenmakers, Lijstenmakers, Restauratietechniek en de Landmeters. Het doel van dit marktsegment is om expertise te ontwikkelen en oplossingen voor kleine unieke opleidingen te produceren.

Als er een melding wordt gedaan van een beroep/opleiding dat nog niet in de kwalificatiestructuur bestaat legt het Meld- en expertisepunt dit als casus in bij de sectorkamer Specialistisch vakmanschap (en desbetreffende sectorkamer waar dit aan raakt) met een advies voor een vervolgaanpak naar een duurzaam opleidingsarrangement. Hierbij moet ook rekening gehouden worden met de onderhoudsagenda van de kwalificatiestructuur.

Totaal werkwijze klein en uniek in beeld

Concluderend ziet de werkwijze er als volgt uit:

Deze werkwijze beoogt dat de partijen gezamenlijk binnen SBB komen tot snelle acties rond kleine en unieke opleidingen. Mochten een sectorkamer en de sectorkamer Specialistisch vakmanschap niet komen tot een eenduidige oplossing, dan fungeert het bestuur SBB als escalatie om de verschillende adviezen te wegen en te komen tot een actiegericht besluit.